

„Roztropny Jacek i Bezpieczna Agatka” – program profilaktyczny.
oprowadzenie: mgr Renata Leśniak i mgr Kamila Hodurek – Kiebzak.

Załącznik do Uchwały Rady Rodziców i Rady Pedagogicznej z dn. 28.06.2012r.

**PROGRAM PROFILAKTYCZNY
PRZEDSZKOLA SAMORZĄDOWEGO NR 6
im. Wandy Chotomskiej w Myślenicach**

„Roztropny Jacek i Bezpieczna Agatka”

Zatwierdzony do realizacji przez Radę Rodziców w dniu 07.06.2012r. Uchwała nr 6/2011/2012
Zaopiniowany pozytywnie przez Radę Pedagogiczną w dniu 28.06.2012r. Uchwała nr 13/2011/2012

„Roztropny Jacek i Bezpieczna Agatka” – program profilaktyczny.
Opracowanie: mgr Renata Leśniak i mgr Kamila Hodurek – Kiebzak.

Opracowanie: mgr Renata Leśniak i mgr Kamila Hodurek – Kiebzak z udziałem Rady Rodziców

SPIS TREŚCI:

- 1) Wstęp**
- 2) Charakterystyka program**
- 3) Cele ogólne programu**
- 4) Cele szczegółowe programu**
- 5) Procedury osiągania celów**
- 6) Rozkład materiału – dzieci 3 i 4 letnie**
- 7) Rozkład materiału – dzieci 5 i 6 letnie**
- 8) Propozycje haseł – ostrzeżeń do omówienia**
- 9) Ewaluacja programu**
- 10) Ankieta dla nauczycieli**
- 11) Ankieta dla rodziców**
- 12) Bibliografia**
- 13) Spis scenariuszy**

Wstęp

*„Wszystkiego, co naprawę trzeba wiedzieć,
nauczyłem się w przedszkolu – o tym, jak żyć,
co robić, jak postępować, współżyć z ludźmi,
patrzeć, odczuwać, myśleć, marzyć
i wyobrażać sobie lepszy świat.”*

Robert Fulgrum

Profilaktyka, jako taka ma na celu eliminację lub redukcję czynników ryzyka oraz wzmocnienie czynników chroniących. Rozwój cywilizacji, oprócz dobrodziejstw, niesie ze sobą także wiele zagrożeń. I tak na przykład rozwój motoryzacji powoduje, że coraz bardziej na niebezpieczeństwo narażone jest zdrowie, a nawet życie uczestników ruchu drogowego, głównie zaś dzieci. Problem bezpieczeństwa i zdrowia dziecka stoi zawsze na pierwszym miejscu, jest bezwzględny priorytetem w edukacji przedszkolnej. Już od najmłodszych lat należy wyposażać dzieci w wiedzę i umiejętności związane z dbaniem o własne zdrowie i bezpieczeństwo. Istotne jest dla nas również przyczynienie się do poprawy funkcjonowania całej grupy jak i poszczególnych jednostek.

W pracy z dzieckiem w wieku przedszkolnym zajmujemy się profilaktyką pierwszorzędową, obejmuje ona grupy niskiego ryzyka i zajmuje się działaniami prewencyjnymi. Profilaktyka pierwszorzędowa ma dwa cele: pierwszy to promocja zdrowego stylu życia, a drugi to zmniejszanie zasięgu ryzykownych zachowań.

Przedszkole, jako jedna z pierwszych instytucji, z którymi styka się dziecko, ma możliwość wyrobienia określonych postaw i umiejętności w kontaktach z innymi ludźmi. Jego wychowawcza działalność ma ogromne znaczenie dla ukształtowania osobowości dziecka. Charakteryzująca dzieci w tym wieku naturalna aktywność, ciekawość i skłonność do naśladownictwa, łatwość czerpania wiedzy z otoczenia, a także wrażliwość emocjonalna, stwarzają korzystne warunki do osiągnięcia pozytywnych efektów zamierzonych działań. Aby jednak dziecko przyswoiło sobie określone normy zachowań i stosowało się do nich, trzeba poddawać je przez dłuższy czas odpowiednim działaniom, wykorzystując każdą nadarzającą się okazję. Trzeba zdawać sobie sprawę z tego, że jeśli nie można uniknąć pewnych sytuacji, (wychodzenie dzieci przedszkolnych po zakupy, poruszanie się po poboczu), to należy wyposażyć dzieci w takie umiejętności, by unikały zagrożenia. Pod hasłem "unikanie zagrożeń" należy przekazać dzieciom wiadomości dotyczące nie tylko bezpieczeństwa na drodze, ale również wiedzę mającą uchronić je w przyszłości przed niebezpieczeństwami, przed stanieniem się ofiarami przestępstw. Zagrożenie przestępczością i wykroczeniami, jak również istniejące w naszym społeczeństwie patologie społeczne zmuszają do

podjęcia odpowiednich działań profilaktyczno - edukacyjnych szczególnie w stosunku do dzieci, które ze względu na swoją ufność wobec dorosłych są często ofiarami przestępstw.

Charakterystyka programu

Program profilaktyczny „Roztropny Jacek i Bezpieczna Agatka” jest zgodny z Podstawą Programową Wychowania Przedszkolnego, która weszła w życie w dniu 23 grudnia 2008r. w Rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej (Dz. U. z 2009r. Nr 4, poz. 17), jak również podlega przepisom zawartym w Rozporządzenie MENiS z dnia 8 czerwca 2009r., w sprawie dopuszczania do użytku szkolnego programów wychowania przedszkolnego, programów nauczania i podręczników oraz cofania dopuszczania (Dz. U. Nr 87, poz. 730).

Proponowany przez nas cykl zajęć ma na celu wyposażenie dzieci w umiejętność przewidywania niebezpieczeństw i zagrożeń, unikania niebezpiecznych sytuacji, rozpoznawania i oceniania okoliczności niebezpieczeństw i jak się w związku z tym zachować oraz dbania o własne zdrowie i bezpieczeństwo. Program ma charakter otwarty – jego treści mogą być rozszerzane w zależności od zainteresowań dzieci. Zawiera hasła dotyczące:

- 1) Przestrzegania przepisów ruchu drogowego;
- 2) Rozumienia niebezpieczeństw związanych z nieprawidłowym zachowaniem w domu, w przedszkolu, na ulicy, na placu zabaw;
- 3) Zachowania bezpieczeństwa w kontakcie z urządzeniami elektrycznymi i mechanicznymi, nieznanymi przedmiotami czy substancjami;
- 4) Rozumienia niebezpieczeństw wynikających z nieprawidłowego zachowania się – uświadamiania dzieciom, czym grozi zabawa zapałkami, opakowaniami szklanymi, ostrymi przedmiotami;
- 5) Rozumienia niebezpieczeństw związanych z kontaktami z osobami nieznanymi;
- 6) Uświadamienia dzieciom zagrożeń i kształtowanie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach zagrażających własnemu bezpieczeństwu na podstawie literatury, ilustracji i innych środków;
- 7) Odwołania do doświadczeń dzieci, analizowanie niektórych sytuacji zagrażających bezpieczeństwu;

Program przeznaczony jest dla dzieci w wieku od 3 do 6 lat, wszystkich podopiecznych Przedszkola Samorządowego nr 6, im. Wandy Chotomskiej w Myślenicach.

Cele ogólne programu

Program został opracowany w takiej formie, aby zawierał wszystkie cele wychowania przedszkolnego zawarte w Podstawie Programowej Wychowania Przedszkolnego:

- 1) Wspomaganie dzieci w rozwijaniu uzdolnień oraz kształcenie czynności intelektualnych potrzebnych im w codziennych sytuacjach i w dalszej edukacji;
- 2) Budowanie systemu wartości, w tym wychowywanie dzieci tak, żeby lepiej orientowały się w tym, co jest dobre, a co złe;

- 3) Kształtowanie u dzieci odporności emocjonalnej, koniecznej do racjonalnego radzenia sobie w nowych i trudnych sytuacjach, w tym także do łagodnego znoszenia stresów i porażek;
- 4) Rozwijanie umiejętności społecznych dzieci, które są niezbędne w poprawnych relacjach z dziećmi i dorosłymi;
- 5) Stwarzanie warunków sprzyjających wspólnej i zgodnej zabawie oraz nauce dzieci o zróżnicowanych możliwościach fizycznych i intelektualnych;
- 6) Troska o zdrowie dzieci i ich sprawność fizyczną; zachęcanie do uczestnictwa w zabawach i grach sportowych;
- 7) Budowanie dziecięcej wiedzy o świecie społecznym, przyrodniczym i technicznych oraz rozwijanie umiejętności prezentowania swoich przemyśleń w sposób zrozumiały dla innych;
- 8) Wprowadzenie dzieci w świat wartości estetycznych i rozwijanie umiejętności wypowiedzania się poprzez muzykę, małe formy teatralne oraz sztuki plastyczne;
- 9) Kształtowanie u dzieci poczucia przynależności społecznej (do rodziny, grupy rówieśniczej);
- 10) Zapewnienie dzieciom lepszych szans edukacyjnych poprzez wspieranie ich ciekawości, aktywności i samodzielności, a także kształtowanie tych wiadomości i umiejętności, które są ważne w edukacji szkolnej.

Cele szczegółowe programu

Cele szczegółowe to przewidywane osiągnięcia dziecka, nie obejmują jednakże one spisu tego, co dzieci mają wykonać w ściśle określonych warunkach, ale mają charakter otwarty, pozwalający na modyfikację programu według własnych potrzeb pracujących nauczycieli, dostosowując je do umiejętności i zdolności dzieci.

- 1) Dziecko przestrzega określonych zasad dotyczących bezpieczeństwa podczas pobytu w przedszkolu (w sali, w ogrodzie, podczas zajęć);
- 2) Nabywa umiejętności bezpiecznego poruszania się na terenie przedszkola i ogrodu przedszkolnego;
- 3) Orientuje się w bezpiecznym poruszaniu się po drogach i korzystaniu ze środków transportu;
- 4) Kształtuje i utrwala zasady zdrowego odżywiania się;
- 5) Poznaje zagrożenie płynące ze świata roślin i zwierząt i unika ich;
- 6) Rozumie potrzebę pobytu i zabaw na świeżym powietrzu oraz odpowiedniego doboru ubioru do pory roku;
- 7) Uczy się postawy ograniczonego zaufania wobec obcych osób;
- 8) Poznaje i utrwala sposoby zapobiegania chorobom oraz dbania o higienę osobistą;
- 9) Jest uwrażliwiane na potrzebę ochrony życia i zdrowia własnego i kolegów;
- 10) Potrafi zachować się w sytuacji zagrożenia, wie gdzie można prosić o pomoc i umie o nią prosić;
- 11) Unika zagrożeń płynących z prowadzenie zabaw w niedozwolonych miejscach, zabaw zapalnikami, ostrymi narzędziami i innymi niebezpiecznymi przedmiotami;
- 12) Buduje poczucie własnej wartości i wiary w siebie i w swoje siły.

Procedury osiągnięcia celów

Metody aktywizujące:

- Zajęcia praktyczne – wykonywanie przez dzieci różnych zadań o charakterze praktycznym, powtarzanie wiedzy z danego zakresu;
- Zadań stawianych dziecku – zabawy badawcze, doświadczenia;
- Metody problemowe – gry dydaktyczne, burza mózgów, dziecięce filozofowanie, historyjki obrazkowe, debata;
- Spacer i wycieczki;
- Kierowanie działalnością dziecka poprzez inspirowanie, zachętę, podsuniecie pomysłu do samodzielnych działań;
- Samodzielne doświadczenia poprzez spontaniczną działalność dziecka;
- Metody ekspresyjne – poprzez konkursy, zabawy dramatyczne;

Metody percepcyjne:

- Obserwacja;
- Pokaz;
- Podanie przykładu, wzoru postępowania;
- Filmy i bajki edukacyjne;

Metody słowne:

- Pogadanki i prelekcje;
- Opis;
- Bajki i opowiadania;
- Objasnienia;
- Instrukcje.

Formy:

- Praca indywidualna – jednolita i zróżnicowana;
- Praca w parach – jednolita i zróżnicowana;
- Praca w małych zespołach – jednolita i zróżnicowana;
- Praca z całą grupą – jednolita i zróżnicowana.

„Roztropny Jacek i Bezpieczna Agatka” – program profilaktyczny.
Opracowanie: mgr Renata Leśniak i mgr Kamila Hodurek – Kiebzak.

Rozkład materiału dla dzieci 5 i 6 letnich

MIESIĄC TEMAT KOMPLEKSOWY	TEMATY SCENARIUSZY	TREŚCI DO REALIZACJI
WRZESIEŃ Jacek i Agatka idą do przedszkola	1) Z Jackiem idę do przedszkola; 2) Z Agatką poznaję Kodeks Przedszkolaka; 3) Bądźmy przyjaciółmi z Jackiem i Agatką; 4) Ja i Agatka znamy swoje prawa; 5) W przedszkolu bawimy się bezpiecznie;	„W mieście ruch wielki” – zabawa pantomimiczna; „Autobusy” – zabawa ruchowa; „W przedszkolu” – opowiadanie; „Nasi goście mili” – zabawa z piosenką; zwiedzanie pomieszczeń przedszkolnych; „Szukam znajomych” – zabawa ruchowa z muzyką; „W moim mieście” – ćwiczenia gimnastyczne; „Ode mnie do ciebie” – zabawa integracyjna; „Dobry kolega, dobra koleżanka”; „Czy wiesz o kim mówię?” – zagadki słowne; „Co wiemy o sobie?”; „Umowa naszej grupy” – burza mózgów; „Kolorowe przedszkole” – bajka; „Przedszkole drugi dom” – zabawy z piosenką; „To ty, to ja” – praca plastyczna; „Rozpędźmy deszczowe chmury” – ćwiczenia oddechowe; „Domek dla przyjaciela” – ilustrowanie ruchem rymowanki; „Reksio i kocięta” – bajka; „Zgadnij, co czuję?” – zabawy z emocjami; „Ty i ja gimnastyka na sto dwa” – ćwiczenia gimnastyczne; „Domek dla Reksia” – praca plastyczna; „Dziękuję” – zabawa rozwijająca współdziałanie; „Uliczka przyjaźni” – zabawa integracyjna; „Ramie przy ramieniu” – zabawa integracyjna; „Podróż” – zabawa ruchowa z muzyką; „O prawach dziecka” – opowiadanie; „Moje prawa” – praca plastyczna; „Witamy się” – zabawy z rymówką; „Moje imię” – zabawa integracyjna; „Mój dzień w przedszkolu”; „O tym, że wolno być samolubem” – opowiadanie; „Co lubię robić?” – pantomima; „Zapamiętaj swoją parę” – zabawa muzyczno – ruchowa; „Pociąg” – zabawa integracyjna; zabawy w ogrodzie;
PAŹDZIERNIK Jacek i Ja uczymy się zasad ruchu drogowego	6) Mój dom, moja ulica; 7) Moja droga do przedszkola; 8) Tajemnicze znaki; 9) Niebezpieczne zabawy na drodze; 10) Spotkanie z Panem Policjantem;	„Mój samochód” – zabawa matematyczna; „Zatrzymaj się tak, jak chcę” – zabawa orientacyjno – przestrzenna; „Nieuważny Maciuś” – historyjka obrazkowa; „Znajdziemy drogę” – praca w parach; „Samochodzik” – praca plastyczna; „Co by było gdyby?” – zabawa twórcza; „Droga z omijaniem” – zabawa ruchowa; „Kolorowe światła” – zabawa ruchowa; „Zagadkowo”; „Kolorowe światła” – improwizacja treści piosenki; „Pięć zasad przechodzenia przez ulicę”; „Uwaga! Czerwone światło!” – zabawy z piosenką; „Zagadki słuchowe”; „Na ulicy” – inscenizacja wg instrukcji; „Światła na skrzyżowaniu” – wiersz; „Trzy kółeczka” – grafomotoryki; „Kierowca” – zabawa muzyczno – ruchowa; „Coraz szybciej – coraz wolniej” – zabawa rytmiczna; „Odgłosy ulicy” – zagadki słuchowe; „Kierowcy” – zabawa muzyczno – ruchowa; „Kolorowe znaki” – wiersz; „Jestem spostrzegawczy” – zabawa typu „memo”; „Pojazdy” – zajęcia konstrukcyjne; „Jedziemy

		na wycieczkę” – ćwiczenia gimnastyczne; „Uwaga na drodze” – zagadki słuchowe; „Wyścigi z omijaniem” – zabawa ruchowa; „Jak wróbelek Elemelek polną dróżką szedł w niedzielę” – opowiadanie; „Zasady bezpieczeństwa”; „Zgaduj – zgadula” kwiz o ruchu drogowym; „Niebezpieczna zabawa” – praca w zespołach; „Zebra” – praca plastyczna; „Kierowca” – zabawa muzyczno – ruchowa; „Skrzyżowanie” – zabawa bieżna; spotkanie z Policjantem;
LISTOPAD Wiem co jem – z Agatką zdrowo się odżywiam	11) Dziecięcy savoir – vivre – czyli o zachowaniu się przy stole; 12) Lubimy owoce; 13) W krainie warzyw; 14) Idziemy na grzyby; 15) Wiem co jem;	„Rodzina pięciolatka” – zabawa z piosenką; „Pizza dla misia” – zabawa relaksacyjna; „Stół” – wiersz; „Wesoła zabawa” – ćwiczenia gimnastyczne; „Jaki to owoc?” – zabawy badawcze; „Na jakim drzewie rosnę?”; „Pac, gruszka do fartuszka? – zabawy z piosenką; „Kupujemy owoce” – zabawy matematyczne; „Czy powinniśmy jeść sałatki owocowe?” – debata; „Sałatka owocowa” – praca w zespołach; „Zbieramy owoce” – zabawa ortofoniczna; „Jarzynowy wóz” – zabawa z piosenką; „Marchewka i jabłko” – zabawa badawcza; „Na straganie” – wiersz; „Jarzynowy bal” – zabawa muzyczno – ruchowa; „Znikające warzywa” – zabawa matematyczna; „Kopanie ziemniaków” – ćwiczenia gimnastyczne; „Co kryje ziemniak?” – zabawa badawcza; „Warzywa na scenę” – praca plastyczna; „Gdzie się ukryły grzybki?” – zabawa tropiąca; „Omiń muchomora” – zabawa ruchowa; „Poznajemy grzyby”; „Rodzinne grzybobranie” – historyjka obrazkowa; „Pieczarka” – zabawa badawcza; „Zbieramy grzyby” – zabawa ruchowa z piosenką; „Grzybek” – praca plastyczna; „Witaminki” – zabawy z piosenką; „Dlaczego trzeba jeść?” – debata; „Co to Piramida żywienia?” – burza mózgów; „Nasz jadłospis”; „Jestem zdrowy, bo..” – ekspresja słowna; „Smakowite myszki”;
GRUDZIEŃ Z Jackiem i Agatką pomagam zwierzętom	16) Hodujemy zwierzątka; 17) Czy pies musi ugryźć?; 18) Pan Kotek był chory; 19) Spotkanie wiewiórek – czyli coś o zwierzętach w lesie; 20) Pomagamy zwierzętom przygotować się do zimy;	„Jakie to zwierzątko?” – zabawa z elementami logopedii; „Ryby w akwarium” – zabawa bieżna; „Zwierzęta” – puzzle; „Kto prędko, kto powoli?” – opowiadanie; „Przysmaki naszych milusińskich” – zabawa dydaktyczna; „Zwierzaki” – zabawa orientacyjno – porządkowa; „Czyje to ślady?” – zabawa tropiąca; „Bardzo zajęte psy” – wiersz; „Puszek okruszek” – zabawa z piosenką; „Czy zawsze pies jest przyjacielem człowieka?” – debata; „Obroń przed niebezpiecznym psem” – pantomima; „Jak się zachowują?” – praca z obrazkiem; „Przytul pieska” – ćwiczenia kinezylogiczne; „Szczęśliwy piesek” – praca plastyczna; „Małe i duże koty” – zabawa muzyczno – ruchowa; „Kotek na schodach” – zabawa matematyczna; „Zdrowy kot – chory kot” – zabawa ruchowa; „Chory kotek” – wiersz; „Koty i mysz” – zabawa ruchowa; „Pan weterynarz” – wycieczka do lecznicy zwierząt; „Wycieczka do lasu” – opowieść ruchowa; „Ci wiesz o tym zwierzątku?” – praca z obrazkiem; „Wiewióreczka” – zabawa z piosenką; „List wiewiórki” – historyjka obrazkowa; „Chodzi wiewióreczka” – zabawa ruchowa; „Orzechowe rytmy” – ćwiczenia rytmiczne; „Ile masz orzeszków?” – zabawa matematyczna; „Coś tam w lesie stuka” –

		ćwiczenia artykulacyjne; „Tupu, tup po śniegu” – zabawa muzyczno – ruchowa; „Leśne zwierzęta” – zabawa rytmiczna z elementami ortofonicznymi; „Idzie zima chudy nie przetrzyma” – opowiadanie; „Zimowe troski” – wiersz; „Co jedzą zwierzęta leśne?” – ćwiczenia klasyfikacyjne; „Ile dzik ma żołądź?” – zabawa matematyczna; „Zасыpianie zwierząt” – zabawa muzyczna; ćwiczenia gimnastyczne metodą R. Labana;
STYCZEŃ Moje ferie z Jackiem i Agatką	21) Jak się ubierzemy na sanki? 22) Nasze bezpieczne zabawy na śniegu; 23) Na lodowisku też uważamy; 24) Sport to zdrowie; 25) Zimowi ludzie;	„Zimowe odgłosy” – zabawa ortofoniczna; „Zapraszam do” – zabawa ruchowa; „Do widzenia letnie ubrania” – wiersz; „Ubrania letnie i zimowe” – zabawa dydaktyczna; „Ubieramy się” – zabawa ruchowo – naśladowcza; „Sanna” – zabawa muzyczna; „Tak wolno, tak nie wolno” – praca z obrazkiem; „Lubię ćwiczyć” – ćwiczenia gimnastyczne; „Śnieżki” – zabawa ruchowo – oddechowa; „Śniegowy bałwanek” – zabawy z piosenką; „Bitwa na śnieżki” – opowiadanie; „Zimowe zabawy” – zabawa naśladowcza; „Przygoda bałwanka” – historyjka obrazkowa; „Czy śnieg jest czysty?” – zabawa badawcza; „Mój bałwanek” – praca plastyczna; „Ciepło – zimno” – zabawa dydaktyczna; „Jacek zachorował” – historyjka obrazkowa; „Zdrowa piosenka” – zabawy z piosenką; „Zimowe zagadki”; „Jacek i Agatka na lodzie” – praca w zespołach; „Wycieczka na lodowisko” – zabawa ruchowa; „Moje zabawy zimowe” – dziecięce filozofowanie; „Zimowe zabawy w ogrodzie”; „Bieg narciarski” – zabawa ruchowa; „Sporty zimowe” – zabawa dydaktyczna; „Jak korzystać z uciech zimy?” – tworzenie zimowych albumów; „Bawimy się wesoło” – ćwiczenia gimnastyczne; „Zapręgi” – zabawa z muzyką; „Dzieci świata” – wiersz; „Śmieszne powitania”; „Jestem sobie Eskimosek” – opowiadanie; „Co jest potrzebne do wyprawy na biegun?” – burza mózgów; „Polowanie na fokę” – zabawa ruchowa; „Łowienie rybek” – zabawa z chustą animacyjną;
LUTY Co robić? – zostałem sam	26) Roztropny Jacek i prąd; 27) Bezpieczna Agatka w kuchni; 28) Nie bawię się zapalkami; 29) Uwaga! Powódź; 30) Moje sposoby na nudę;	„Domowe odgłosy” – zagadki słuchowe; „Zabawki na baterie” – zabawa dydaktyczna; „Pstryczek” – wiersz; „Domowe smoki” – zabawa muzyczna; „Oszczędzaj energię” – wiersz; „Uwaga prąd” – zabawa dydaktyczna; „Nasze zasady” – debata; „Robot i robotki” – zabawa naśladowcza z muzyką; „Z wizytą w kuchni”; „Kuchenne stworki” – zabawa klasyfikacyjna; „I ja też pomagam” – zabawy matematyczne; „Co się stało?” – praca z obrazkiem; „W kuchni zawsze coś się dzieje” – wiersz; „Najłatwiejsze ciasto w świecie” – zabawa z piosenką; „Kuchenne zagadki”; „Niebezpieczna kuchnia” – debata; „Zupa jarzynowa” – zabawa ruchowa; „Straż pożarna” – zabawa ruchowa z elementami ortofonicznymi; „Jak Kubuś i Kamil pożar wywołali” – opowiadanie; „Kto spieszy na ratunek?” – debata; „Jedźcie straż ogniową” – zabawy taneczne; „Czym się nie wolno bawić?” – praca z obrazkiem; „Odgłosy pojazdów” – zagadki dźwiękowe; „Sprawni strażacy” – ćwiczenia gimnastyczne; „Mała w kąpiel” – bajka; „Odgłosy wody” – zagadki słuchowe; „Dzielna Agatka” – historyjka obrazkowa; „Eksperymenty na mokro”

		– zabawy badawcze; „Mokre w mokrym” – praca plastyczna; „W czasie deszczu dzieci się nudzą” – zabawa z piosenką; „Nuda” – dziecięce filozofowanie; „Pomysł na nudę” – wiersz; „Czarowanie” – pantomima; „Tańcz ze mną” – zabawa muzyczna; „Gazetowe szaleństwo” – zabawy twórcze; „Miotlarz” – zabawa taneczna; „Dyrygent” – zabawy muzyczne; „Nuda – Maruda” – praca plastyczna;
MARZEC Jacek! Nie rozmawiaj z nieznanym	31) Ktoś puka do drzwi!; 32) Moi sąsiedzi; 33) Idziemy na zakupy; 34) Nie znam Pana!; 35) Znajomy – nieznanym?;	„Taniec na miotle” – improwizacja ruchowa; „Wilk i siedem koźlątek” – bajka; „Nie otwieram drzwi nikomu” – zabawa ruchowa; „Czy znasz magiczną liczbę siedem?” – zabawa Klanzy; „Co robić?” – drama; „Rysopis obcego” – praca plastyczna; „Komu trzeba się uklonić?” – zabawa ruchowa; „Imię i gest” – zabawa integracyjna; „Paweł i Gawel” – bajka; „Przedszkole drugi dom” – zabawa z piosenką; „Podglądanie sąsiada”; „Ćwiczenia w parach” – wg W. Sherborne; „Nasz sklepik” – tworzenie kącika tematycznego; „Manekiny” – zabawa ruchowa; „Robimy dziś piosenki” – zabawa z piosenką; „Tomek i Ala na zakupach” – opowiadanie; „Sklep samoobsługowy” – zabawa tematyczna; „Wesołe zakupy” – zabawa orientacyjno – porządkowa; „Co kupiłem?” – zabawa dydaktyczna; „Kolejka” – zabawa ruchowa; wycieczka do sklepu; „Pociąg” – zabawa ruchowo – muzyczna; „Zagadkowo”; „Czerwony Kapturek” – bajka; „A mogło być tak..” – teatryk; „Dziecięce filozofowanie”; „Jacek i cukierki” – opowiadanie; „Znajomy – nieznanym” – debata; „Dopowiedz i zrób” – zabawa ruchowa; „Wędrujący przedmiot”; „Nasze zasady” – debata;
KWIECIEŃ Jacek i Agatka z wizytą w szpitalu	36) Ratunku! Boli!; 37) Niebezpieczne mikroby; 38) Wypadek na ulicy; 39) Nie boję się lekarza; 40) Jak mam dbać o zdrowie?;	„Jedna głowa” – zabawa z wierszem; „U lekarza” – zabawa z piosenką; „Rada pana doktora” – wiersz; „Kącik lekarski” – zabawy tematyczne; „Zdrowa piosenka” – improwizacja z muzyką; „Prowadzę chorego kolegę” – zabawa orientacyjna; „Piosenka czyścioszków” – akompaniament piosenki; „Stonoga” – zabawa ruchowo – muzyczna; „Mikroby” – teatryk sylwetkowy; „Szukamy mikroobów” – praca z książką; „Gdzie mieszkają zarazki?” – burza mózgów; „Poranna toaleta” – ćwiczenia gimnastyczne; „Znajdź drogę” – zabawa orientacyjno – porządkowa; „Co wolą nasze uszy?” – zagadki słuchowe; „Uwaga wypadek”; „Wypadek Jacka” – historyjka obrazkowa; „Dbamy o zdrowie” – ćwiczenia gimnastyczne; „Długa droga” – zabawa ruchowo – matematyczna; „Skarb olbrzyma” – zabawa ruchowa; „Chore dziecko” – zabawa z muzyką klasyczną; „Każdy leczy ale co?” – zabawa dydaktyczna; „Rozsypane tabletki” – zabawa ruchowa; „Zabawy z watą” – zabawa rozwijająca zmysły; „Fikający zuch” – zabawa z piosenką; „Nasze samopoczucie” – drama; „Sprzątanie buzi” – ćwiczenia artykulacyjne; „Jak dbać o zdrowie?” – zabawa dydaktyczna; „Czy zdrowo żyję?” – zagadki; „Mydlane sekrety” – zabawy badawcze z mydłem; „Raz i dwa” – zabawy matematyczne; spotkanie z lekarzem lub pielęgniarką;

MAJ Jacek dzwoni po pogotowie!	41) Potrzebny policjant!; 42) Nie igraj z prądem!; 43) Przyjechała karetka; 44) Niebezpieczny gaz; 45) Do czego potrzebny jest strażak?;	„Odgłosy ulicy” – zagadki słuchowe; „Skrzyżowanie” – zabawa bieżna; „Agatka i włamywacz” – historyjka obrazkowa; „Do czego potrzebny jest policjant?” – charakterystyka pracy policji; „Kierowcy” – zabawa muzyczno – ruchowa; „Wrzuć strach do kapelusza” – zabawa z emocjami; „Jedziemy na wycieczkę” – ćwiczenia gimnastyczne; „Pojazdy” – zabawa ruchowa; „Polka komputerowa” – zabawa z piosenką; „Źródła prądu” – praca z obrazkiem; „Niebezpieczna zabawa” – historyjka obrazkowa; „Roboty i robotki” – zabawa naśladowcza; „Uwaga prąd”; „Pożyteczne urządzenia” – wiersz; wycieczka do sklepu elektrycznego; „Zdrowym być” – zabawa z rymówką; „Ruch to zdrowie” – ćwiczenia kinestetyczne; „Gdy coś złego się stanie, dzwoń po pogotowie” – zabawa dydaktyczna w zespołach; „Jak poznajemy świat?” – cykl zabaw badawczych dotyczących zmysłów; „Jak dbamy o nasze zmysły?” – zabawa dydaktyczna; „Jak pomagam mamie?” – pantomima; „Majowy berek” – zabawa ruchowa; „Ostrzegamy wróbelka” – opowiadanie; „Najłatwiejsze ciasto w świecie” – zabawa z piosenką; „Jak Agatka z mamą ciasto szykowała” – historyjka obrazkowa; „Kodeks bezpiecznego zachowania” – debata; „Zabawy z woreczkami” – ćwiczenia gimnastyczne; „Straż pożarna” – opowieść ruchowa; „Tor przeszkód dla ratownika” – zabawa ruchowa; „A jak to jest naprawdę?” – wycieczka do remizy strażackiej; „Kto spieszy na ratunek?” – praca z obrazkiem; „Granatowy mundur” – wiersz; „Strażak to bohater” – zabawa z piosenką; „Strażacki dzień” – opowieść ruchowa;
CZERWIEC Agatka jedzie na wakacje!	46) Pakujemy walizki; 47) Morze nasze morze; 48) Piesze wycieczki w góry; 49) Same atrakcje w letnie wakacje; 50) Witajcie bezpieczne wakacje!	„Złączone słoneczka” – zabawa ruchowa; „Przyjście lata” – wiersz; „Daleka wędrówka” – opowieść ruchowa; „Wakacje przedszkolaków” – zabawa z piosenką; „Czym jedziemy na wakacje?” – zagadki słuchowe; „Co zabieram na wakacje?” – wiersz; „Bezpieczne wakacje” – debata; „Liczymy kapelusze” – zabawa matematyczna; „Gdzie pojedą dzieci?” – praca plastyczna; „Wyścigi łodzi pirackich” – zabawa ruchowa; „Mikołajek” – legenda; „Bursztyn” – zabawy badawcze z bursztynem; „Skarby znad morza” – zabawa dydaktyczna; „Na plaży” – zagadki dźwiękowe; „Siedmiomilowe buty” – zabawa ruchowa; „Na hali” – wiersz; „Hej, górol ci jo górol” – zabawy taneczne; „O śpiących rycerzach w Tatrach” – legenda; „Dzwonki i dzwoneczki” – zabawa muzyczna; „Kacper w górach” – praca z obrazkiem; „Czy powietrze jest czyste?” – zabawy badawcze; „Letnie spacer po lesie” – zabawa ruchowa z muzyką; „Ile głosów w lesie?” – zagadki słuchowe; „Same atrakcje w wakacje” – opowiadanie; „Co w trawie piszczy?” – wiersz; „Nasze letnie wycieczki” – drama; „Wyruszamy na wakacje” – zagadki słuchowe; „Nasz podróż” – kwiz; „Wakacyjne zasady” – debata; „Jestem bezpieczny” – praca plastyczna;

Propozycje haseł – ostrzeżeń do omówienia z dziećmi

Poniższe hasła są propozycją do zajęć utrwalających wiadomości dzieci. Rozmowy na ich temat mogą być prowadzone w czasie zabaw popołudniowych, w formie debaty, burzy mózgow czy dziecięcego filozofowania.

Niebezpieczeństwo zabaw w sytuacjach domowych.

- "Nie pozostawiaj odkręconego kranu!";
- "Nie wspinaj się na meble!";
- "Nie wychylaj się przez okno!";

Zachowanie bezpieczeństwa w kontaktach z urządzeniami elektrycznymi, mechanicznymi, nieznanymi przedmiotami i substancjami.

- "Nie baw się prądem (nie szarp za sznur, nie włączaj urządzeń elektrycznych, nie wkładaj przedmiotów do gniazdek elektrycznych)!";
- "Nie baw się gazem (nie kręć kurkami, nie wkładaj przedmiotów do palników, przedmiotów do piekarnika)!";
- "Nie dotykaj gorących przedmiotów, np. żelazka, kuchenki elektrycznej!";
- "Nie baw się ostrymi przedmiotami znalezionymi w domu, np. nożem, igłą!";
- "Nie baw się zapalkami!";
- "Nie baw się w warsztacie taty!";
- "Nigdy nie baw się lekarstwami i nieznanymi produktami chemicznymi znalezionymi w domu!";

Zabawy na powietrzu.

- "Nie baw się w miejscach niebezpiecznych, np. w wykopach w pobliżu placu budowy, torach kolejowych, w pobliżu rozdzielni gazu!";
- "Nie wspinaj się na dachy, wysokie drzewa, płoty, parkany!";
- "Nie dotykaj nieznanych przedmiotów!";
- "Nie zjadaj nieznanych roślin i grzybów!";
- "Nie zjadaj znalezionych produktów żywnościowych!";
- "Nie kąp się w zbiornikach wodnych bez opieki dorosłych!";
- "Nie dotykaj obcych zwierząt!";
- "Nie baw się na zamrzniętym jeziorze bez opieki dorosłych!";
- "Nie zjeżdżaj ze zbyt stromej góry!";

Podstawowe zasady bezpieczeństwa w ruchu drogowym.

- "Nie baw się w pobliżu jezdni, na parkingach, placówkach miejskich i wszędzie tam, gdzie jeżdżą pojazdy mechaniczne!";
- "Nie przechodź przez jezdnię w nieoznaczonych miejscach!";

- "Nie przechodź przez ulicę bez opieki dorosłych!";
- "Nie zbliżaj się na rowerze lub hulajnodze do ruchliwych ulic i dróg!";
- "Nie wychodź z domu o zmroku bez odblaskowych oznaczeń na garderobie!";
- "Nie spychaj kolegi z chodnika na jezdnię!";
- "Nie wbiegaj na jezdnię!".

Niebezpieczeństwo w kontaktach z osobami "obcymi".

- "Nie ufaj obcym ludziom, np. nie przyjmuj od nich słodyczy, zabawek!";
- "Nie odchodź od domu, namawiany przez obcych ludzi!";
- "Nie zdradzaj sekretów rodzinnych!";
- "Nie otwieraj drzwi obcym ludziom pod nieobecność rodziców lub starszego rodzeństwa!".

Ewaluacja programu

Chcąc podsumować całoroczną pracę z programem profilaktycznym „Roztropny Jacek i Bezpieczna Agatka” została opracowana ankieta dla nauczycieli oraz dla rodziców. Natomiast propozycją dla dzieci jest przeprowadzenie konkursu wiedzy o bezpieczeństwie, dla dzieci starszych.

Oceny efektów realizacji programu profilaktycznego, obok bieżącego monitorowania, dokonywać się będzie na półrocznej i końcowej Radzie Pedagogicznej. Podstawę dla formułowania oceny realizacji programu będą stanowiły:

- wnioski z obserwacji zachowań dzieci,
- rozmowy z rodzicami,
- rozmowy z nauczycielami,
- analiza dokumentów - dziennik, plany miesięczne, wytwory dzieci, osiągnięcia w konkursach,
- analiza ankiet.

Ankieta dla nauczycieli

Ankieta ma charakter anonimowy. Opinie z ankiety posłużą do ewaluacji programu profilaktyki.

1. Czy nakładane treści, zawarte w Programie, stanowiły utrudnienie w codziennej pracy przy realizacji haseł programowych wynikających z kształcenia ogólnego?

- a) tak
- b) raczej tak
- c) raczej nie
- d) nie

2. Czy trafny był dobór haseł tematycznych i ich pogrupowanie w cykle tematyczne?

- a) tak
- b) raczej tak
- c) raczej nie
- d) nie

3. Czy, Twoim zdaniem, wiedza i umiejętności dzieci z zakresu przeciwdziałania zagrożeniom zdrowia i życia uległy zauważalnemu poszerzeniu?

- a) tak
- b) raczej tak
- c) raczej nie
- d) nie

5. Czy zamierzasz kontynuować pracę z Programem w przyszłym roku szkolnym?

- a) tak, w pełnym zakresie
- b) tak, lecz w ograniczonym zakresie
- c) raczej nie
- d) zdecydowanie nie.

Ankieta dla rodziców

Ankieta ma charakter anonimowy. Opinie z ankiety posłużą do określenia zakresu działań nauczycieli w temacie profilaktyki życia i zdrowia małych dzieci).

Drogi Rodzicu! „Skąd Twoje dziecko czerpie wiedzę na temat zagrożeń życia i zdrowia?”
(zaznacz, proszę, wybraną odpowiedź lub udziel krótkiej odpowiedzi)

1. Czy w codziennym życiu zwracasz uwagę na kwestię bezpieczeństwa i ochrony życia i zdrowia Twojego dziecka?

- a) tak
- b) raczej tak
- c) raczej nie
- d) nie

2. Skąd Twoje dziecko czerpie wiedzę o zagrożeniach dla życia i zdrowia? Wymień, proszę, najważniejsze źródła informacji.

.....
.....
.....

3. Czy w każdej sytuacji zdajesz sobie sprawę z licznych niebezpieczeństw, zagrażających życiu i zdrowiu Twojego dziecka?

- a) tak
- b) raczej tak
- c) raczej nie
- d) nie

4. Jakie niebezpieczeństwa „naszych czasów”, stanowią, Twoim zdaniem, największe zagrożenie dla życia i zdrowia Twojego dziecka? Wymień, proszę, najważniejsze z nich.

.....
.....
.....

5. Czy, Twoim zdaniem, już w edukacji przedszkolnej mają sens działania zorientowane na profilaktykę niebezpieczeństwom życia i zdrowia małych dzieci?

- a) tak
- b) raczej tak
- c) raczej nie
- d) nie

6. Czy zgodzisz się ze stwierdzeniem, iż udział służb – policji, straży pożarnej, pogotowia ratunkowego – znacząco wesprze działania nauczycieli i rodziców w realizacji programu

profilaktyki życia i zdrowia małych dzieci?

- a) tak
- b) raczej tak
- c) raczej nie
- d) nie

Bibliografia:

Przewodniki metodyczne:

- 1) „Bawię się i uczę” – wydawnictwo MAC edukacja, Kielce 2010r;
- 2) „Entliczek – pentliczek” – wydawnictwo NOWA ERA, Warszawa 2008r;
- 3) „Już w szkole” – wydawnictwo NOWA ERA. Warszawa 2009r;
- 4) „Księga uśmiechu” – wydawnictwo JUKA, Warszawa 2007r;
- 5) „Zanim zostaniesz pierwszakiem” – wydawnictwo WSiP, Warszawa 2010r;

Spis scenariuszy

- 1) Z Jackiem idę do przedszkola;
- 2) Z Agatką poznaję Kodeks Przedszkolaka;
- 3) Bądźmy przyjaciółmi z Jackiem i Agatką;
- 4) Ja i Agatka znamy swoje prawa;
- 5) W przedszkolu bawimy się bezpiecznie;
- 6) Mój dom, moja ulica;
- 7) Moja droga do przedszkola;
- 8) Tajemnicze znaki;
- 9) Niebezpieczne zabawy na drodze;
- 10) Spotkanie z Panem Policjantem;
- 11) Dziecięcy savoir – vivre – czyli o zachowaniu się przy stole;
- 12) Lubimy owoce;
- 13) W krainie warzyw;
- 14) Idziemy na grzyby;
- 15) Wiem co jem;
- 16) Hodujemy zwierzątka;
- 17) Czy pies musi ugryźć?;
- 18) Pan Kotek był chory;
- 19) Spotkanie wiewiórek – czyli coś o zwierzętach w lesie;
- 20) Pomagamy zwierzętom przygotować się do zimy;

- 21) Jak się ubierzemy na sanki?;
- 22) Nasze bezpieczne zabawy na śniegu;
- 23) Na lodowisku też uważamy;
- 24) Sport to zdrowie;
- 25) Zimowi ludzie;
- 26) Roztropny Jacek i prąd;
- 27) Bezpieczna Agatka w kuchni;
- 28) Nie bawię się zapalkami!;
- 29) Uwaga! Powódź!;
- 30) Moje sposoby na nudę;
- 31) Ktoś puka do drzwi!;
- 32) Moi sąsiedzi;
- 33) Idziemy na zakupy;
- 34) Nie znam Pana!;
- 35) Znajomy – nieznajomy?;
- 36) Ratunku! Boli!;
- 37) Niebezpieczne mikroby;
- 38) Wypadek na ulicy;
- 39) Nie boję się lekarza;
- 40) Jak mam dbać o zdrowie?;
- 41) Potrzebny policjant!;
- 42) Nie igraj z prądem!;
- 43) Przyjechała karetka!;
- 44) Niebezpieczny gaz!;
- 45) Do czego potrzebny jest strażak?;
- 46) Pakujemy walizki;
- 47) Morze nasze morze;
- 48) Pieszce wycieczki w góry;
- 49) Same atrakcje w letnie wakacje;
- 50) Witajcie bezpieczne wakacje!